

*Detta är en kortversion av rapporten.
För tillgång till hela rapporten, kontakta HUI eller William Lindquist
william.lindquist@hui.se*

DETALJHANDELNS KONJUNKTURRAPPORT

Ankaret för beslut i konsumtionslandskapet

Vi hjälper dig!

Handeln är en bransch som genomgår stora förändringar. Den ökande e-handeln, introduktionen av q-commerce, och hållbarhetsfrågan är fenomen som påverkar befintliga aktörer och som öppnat för helt nya möjligheter i och omkring handelssektorn. Med grund i HUI:s kunskap om branscutvecklingen och med ett helhetsperspektiv kring konsumtionslandskapet stöttar vi företag i och omkring handeln i deras utveckling.

Strategi och rådgivning

Vi hjälper er att förstå marknaden och konsumenterna, klargöra målsättningar och positionera er strategiskt inför framtiden. Vi erbjuder bland annat stöd i strategiprocesser, hållbarhetspositionering, omnikanalstrategi, konceptutveckling, etableringsstrategi och sortimentsanalys.

Samhällsekonomi

Vi hjälper er att nå ut och orientera er i samhället. Vi har konsultverksamhet och nationalekonomisk forskning under samma tak och skapar förutsättningar för att förstå och påverka politiska beslut, påvisa samhällsansvar och identifiera hur makrotrender påverkar verksamheten.

Platsutveckling

Vi hjälper er att bedöma en plats läge, marknad och konkurrens. Vi hjälper fastighetsägare och detaljister att identifiera möjligheter, undvika felinvesteringar och att hitta rätt position för att skapa ett framgångsrikt område. Vi hjälper också städer och kommuner med bland annat handelsutredningar för att skapa en hållbar handelsstruktur och en attraktiv plats.

HUI vet hur konsumtionslandskapet ser ut just nu, men också vad människor vill ha framöver

Vi kombinerar en grundläggande förståelse för handel och samhälle på makronivå med en stabil bas i statistik och data.

Till det adderar vi konsumentförståelse; vi levererar skarpa insikter kring hur konsumenter tänker och hur de beter sig.

HUI hjälper företag och organisationer framåt

Med utgångspunkt i omvärldens utveckling och våra kunders affär stöttar vi dem i att ta rätt beslut här och nu såväl som att positionera sig inför framtiden.

Det kan röra sig om större studier som omfattar olika discipliner såväl som specifika insatser kring kunskapsinhämtning, beslutsunderlag eller strategiutveckling.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning

- 4. **Sammanfattning** – Det geopolitiska läget försenar konsumtionslyftet
- 7. **Hushållens köpkraft** – Hushållen präglas av framtidsoro under början av 2025
- 12. **Handeln i Sverige** – Stegvis återhämtning att vänta för detaljhandeln
- 21. **Sveriges ekonomi framåt** – Återhämtningen förskjuts ytterligare in i 2026
- 26. **Tema: Åldrande befolkning** – Från överbefolkning till befolkningskris – en ny global utmaning
- 31. **Handeln i Norden** – Utebliven räntesänkning i Norge trots stabil inflation
- 35. **Handeln globalt** – President Trump skakar om handeln och ökar osäkerheten

Kontakt

William Lindquist

Tel: 073-835 01 02

william.lindquist@hui.se

Sammanfattning

Det geopolitiska läget försenar konsumtionslyftet

Osäkert omvärldsläge – en våt filt över ekonomin.

Efter tre utmanande år vände Sveriges ekonomi svagt uppåt under 2024. Inledningen av 2025 har dock varit turbulent och präglats av global osäkerhet och inflationsoro. Dessa orosmoln är en påminnelse om att den ekonomiska återhämtningen kommer att ta tid och ske gradvis. Prognoserna för Sveriges ekonomi och detaljhandeln pekar mot en uppgång ju längre året lider.

Konsumtionslyft att vänta efter sommaren.

Hushållen ser optimistiskt på sin framtida ekonomiska situation, men är fortsatt återhållsamma. Det tar tid att ta igen år av förlorad köpkraft och många hushåll är ärrade av levnadskostnadskrisen. Konsumtionen vänder dock sakta till det bättre. Reallöneökningar och fallande boräntor bidrar till att stärka köpkraften och konsumtionen förväntas växa, i synnerhet under det andra halvåret.

Långsam ljusning för detaljhandeln.

Det uteblivna lyftet för hushållskonsumtionen har inneburit att tillväxten i detaljhandeln ännu inte har tagit fart. Samtliga prognoser för detaljhandelns olika delbranscher visar därför på en måttlig tillväxt under året. En uppgång förutsätter dock att hushållen väljer att prioritera konsumtion före sparande när hushållsekonomin förbättras, vilket är sannolikt men inte självklart.

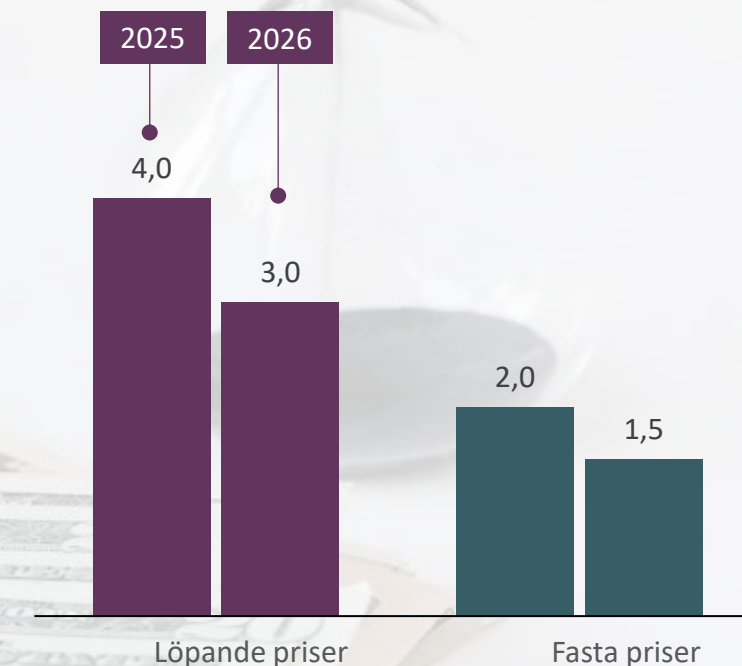
Återhämtningen följer med in i 2026.

Ingen spikrak tillväxtkurva är att vänta; den ekonomiska uppgången spås ske i långsam takt och sträcker sig över båda prognosperioderna. Det finns dock globala och politiska faktorer som utmanar konjunkturutvecklingen framåt.

William Lindquist med team
Analytiker, HUI

DIAGRAM 1. PROGNOSE R FÖR TOTAL DETALJHANDEL

Procentuell förändring jämfört med samma period föregående år, 2025-2026

Källa: Prognoser från HUI.

Sammanfattning

Prognoserna för Sveriges ekonomi pekar svagt uppåt 2025 och 2026.

Konjunkturen är fortsatt dämpad och i synnerhet inledningen av året väntas vara kantad av geopolitiska oroligheter som sätter käppar i hjulen för återhämtningen. Allt eftersom det ekonomiska läget vänder till det bättre spås hushållens konsumtion växa. En ökad hushållskonsumtion väntas agera dragmotor för den ekonomiska tillväxten.

Detaljhandelns tillväxt är beroende av hushållens konsumtion.

Försäljningsvolymerna i detaljhandeln börjar sakta stiga från låga nivåer och är tecken på att konsumtionen återigen ökar. Detaljhandeln spås under året växa med 4,0 procent i löpande priser.

Inflationsoron blossar upp på nytt i dagligvaruhandeln.

Under inledningen av 2025 har dagligvaruhandeln präglats av inflationsoro, orsakad av fortsatt global osäkerhet, klimatförändringar och störningar i handelsflöden. Fenomenet är inte unikt för Sverige, utan matprisinflationen följer samma mönster som i övriga Europa. Att hushållens köpkraft stärks är positivt för branschen, men orosmolnen kvarstår kring de externa faktorer som riskerar driva upp inflationen ytterligare. HUI bedömer att prisökningarna kommer att uppgå till omkring 2,5 procent för helåret 2025.

Läget ljusnar för den nedtyngda sällanköpsvaruhandeln.

Försäljningen gynnas av att konsumenternas stärkta köpkraft tillfaller konsumtion och prognoserna för 2025 och 2026 pekar nu uppåt.

TABELL 1. PROCENTUELL TILLVÄXTTAKT I SVENSK EKONOMI: UTFALL OCH PROGNOSE

BNP och hushållens konsumtion anges i fasta priser (volym). Detaljhandelsprognoserna avser utveckling i löpande priser (värde).

Tidigare prognos inom parentes.

	Prognos 2025	Prognos 2026
BNP	2,0 (2,3)	2,4 (2,4)
Hushållens konsumtion	2,6 (3,2)	3,0 (3,0)
Total detaljhandel	4,0 (3,5)	2,5 (2,5)
Dagligvaruhandel	4,0 (2,5)	2,5 (2,5)
Sällanköpsvaruhandel	4,5 (4,0)	3,0 (2,5)

*=HUI prognos. För samtliga detaljhandelsprognoser, se s.19 och 20. För samtliga prognoser avseende Sveriges ekonomiska försörjningsbalans, se s.22 och 23.

Sammanfattning

Tre saker att följa närmare under kommande kvartal

Livsmedelsinflationen – ett hack i kurvan eller en vändning uppåt?

Inflationen stabiliserades på en låg nivå under 2024, men har under inledningen av 2025 överraskat på uppsidan. Externa faktorer skapar ett stort kostnadstryck och påverkar hela livsmedelskedjan negativt, vilket förklarar den prognostiserade prisutvecklingen.

Lågpris är här för att stanna

Prognoserna för handel med brett sortiment, där sällanköpsvaruhandelns lågprisaktörer återfinns, spås en fortsatt stark utveckling. Även lågpriskoncepten inom dagligvaruhandeln har tillväxt i sikte. Konsumenternas tydliga lågprisfokus har inte upphört bara för att köpkraften nu stärks.

Demografiska förändringar utmanar ekonomin

Oron för överbefolkning har länge varit en punkt på agendan, men nu står världen inför en ny utmaning – en åldrande befolkning. Fenomenet riskerar att pressa välfärdsutgifterna uppåt och tillväxten nedåt, samtidigt som det medför förändrade konsumtionsmönster. Rapportens temakapitel dyker djupare i denna problematik.

Nyckelindikatorer	Förändring på kort sikt	Förändring på lång sikt
Detaljhandelns försäljning	●	●
Konsumentförtroende	●	●
Exportchefsindex	●	●
Industrins inköpschefsindex	●	●
Nybilsregistreringar	●	●
Restaurangförsäljning	●	●
Penningmängd	●	●
Företagskonkurser	●	●
Arbetslöshet	●	●
Konsumentpriser	●	●

- Högre nivå än normalt
- Normal nivå
- Lägre nivå än normalt

Kort sikt visar trenden under de senaste tre mätperioderna.

Lång sikt visar nuvarande nivå i relation till ett historiskt snitt.

Hushållens köpkraft

Hushållen präglas av framtidsoro under början av 2025

Hushållens konsumtionsökning dröjer

Hushållens ekonomi stärks, men konsumtionsökningen dröjer

- Hushållens köpkraft fortsätter att återhämta sig från ett svagt utgångsläge, men den ekonomiska återhämtningen sker gradvis och väntas få större genomslag först under andra halvåret 2025.
- Under det fjärde kvartalet 2024 ökade hushållens reala disponibla inkomst med 3,5 procent jämfört med samma period 2023, och HUI spår en ökning med 3,0 procent under 2025 och 3,1 procent under 2026.
- Den positiva utvecklingen drivs av flera faktorer. Under året förmodas stigande reallöner, sänkta bostadsräntor och sänkta skatter gynna hushållen, som får mer pengar över i plånboken varje månad.
- Säsongsrensade siffror från SCB visar att hushållens konsumtion minskade med 0,3 procent mellan november och december i fjol. Trots att hushållen får mer pengar kvar efter skatt hålls konsumtionen tillbaka av en osäkerhet kring den ekonomiska utvecklingen.

Svenska hushåll tenderar att fortsätta spara även efter en kris

- Under osäkra tider brukar hushållen avstå från att öka konsumtionen och väljer istället att spara. Historiskt sett har Sverige haft en högre sparkvot än flera andra länder, och den nuvarande perioden med långvarig osäkerhet kan leda till en mer långsiktig förändring i sparbeteendet. Detta riskerar att försena återhämtningen.
- Den utdragna osäkerheten kan leda till att hushållen bibehåller en högre sparkvot även när omständigheterna förbättras. Det kan innebära att konsumtionsökningen blir mer gradvis än tidigare förväntat.
- Om hushållen fortsätter att prioritera sparande kan efterfrågan på varor och tjänster dämpas, vilket i sin tur riskerar att hämma sysselsättningen och bromsa tillväxten. Dock indikerar prognoser från HUI att konsumtionen kan öka med 2,6 procent under 2025, vilket lär bidra till en starkare ekonomisk utveckling under årets senare del.

DIAGRAM 2. SPARKVOTEN ÖKAR I PERIODER AV OSÄKERHET

Hushållens sparande som andel av disponibel inkomst, 1994-2023

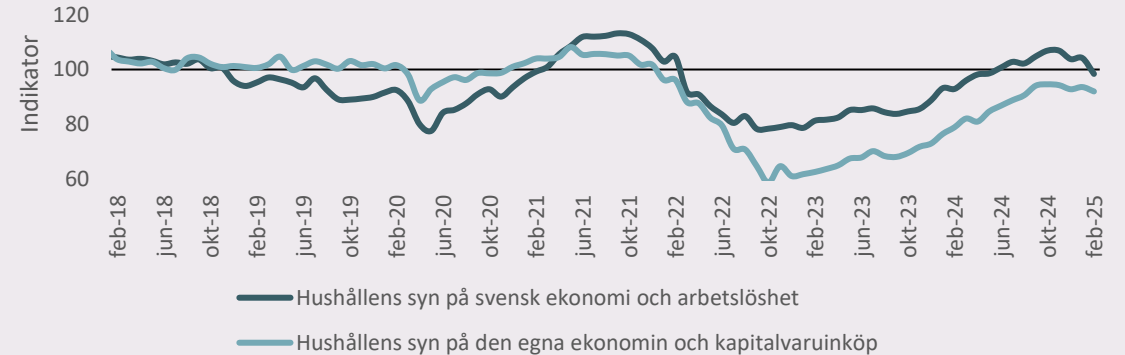
Prenumerera för att låsa upp

Osäkerhet fortsätter att påverka hushållens framtidstro

Prenumerera för att låsa upp

DIAGRAM 3. HUSHÅLLENS SYN PÅ EKONOMIN NÄRMAR SIG NORMALNIVÅN

Hushållens syn på den egna och statens ekonomi i nuläget och 12 månader framöver, år 2018-2025, index medelvärde=100

Källa: Konjunkturinstitutet.

DIAGRAM 4. HUSHÅLLEN BLIR MER POSITIVA TILL STORA INKÖP

Hushållens nulägesbedömning om kapitalvaruinköp (rätt/fel tidpunkt för investering), säsongrensad, år 2018-2025

Källa: Konjunkturinstitutet.

Hushållen lånar mer i takt med att bolåneräntan sänks

Prenumerera för att låsa upp

DIAGRAM 5. LÅN TILL HUSHÅLL ÖKAR I TAKT MED ATT BOLÅNERÄNTAN SÄNKES
Monetära finansinstituts utlåning till hushåll samt hushållens genomsnittliga ränta på nya bolån, tillväxttakt i procent, 2018-2024

Prenumerera för att låsa upp

Faktorer som påverkar hushållens köpkraft

DIAGRAM 6. UTVECKLING I REAL DISPONIBEL INKOMST, 1994-2026

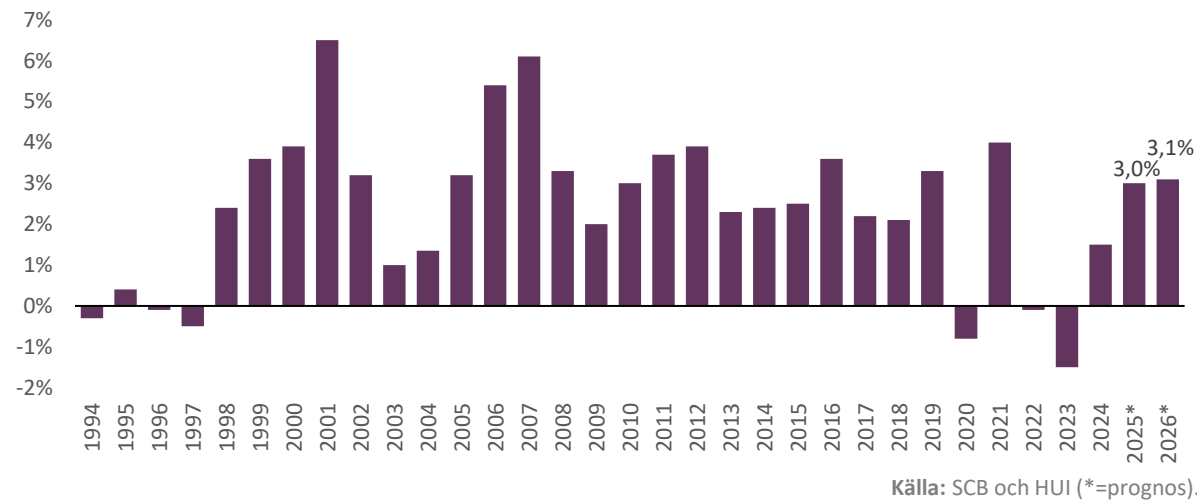

DIAGRAM 7. UTVECKLING FÖR OMX30 STOCKHOLM BÖRSINDEX, 2010-2025

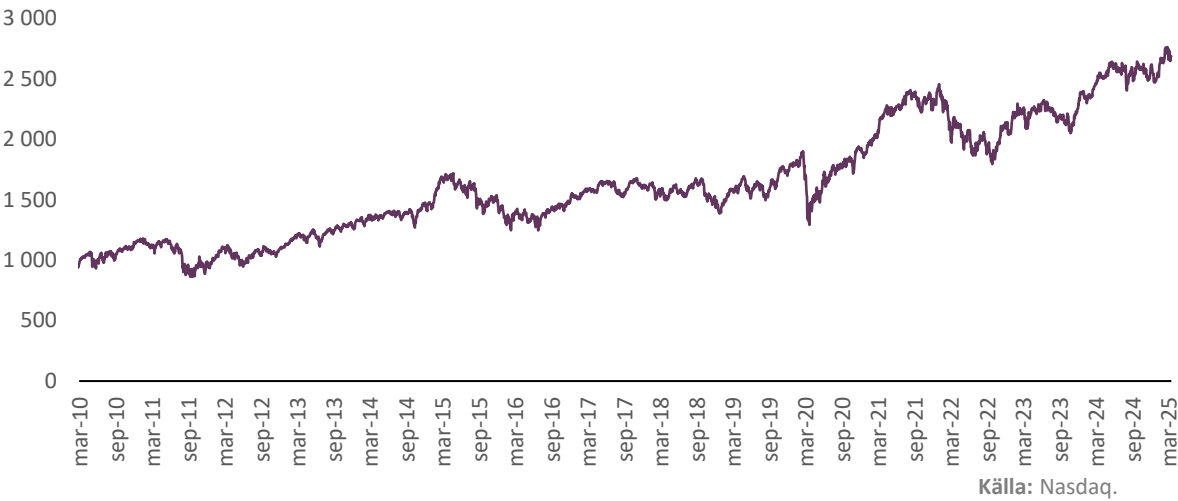
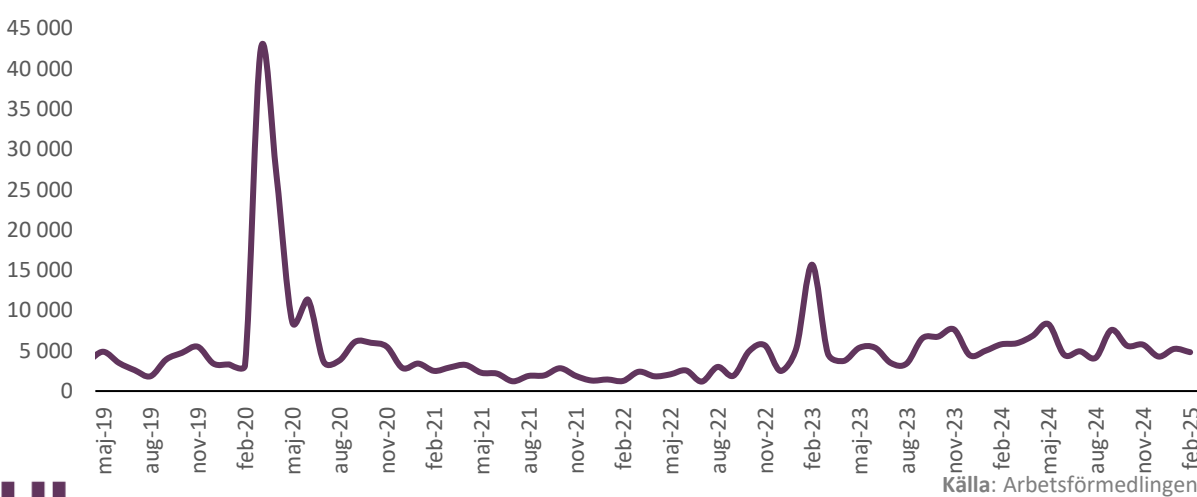

DIAGRAM 8. ANTALET PERSONER BERÖRDA AV VARSEL, 2019-2025

TABELL 2. BOSTADSPRISER, PRISSTATISTIK BOSTADSRÄTTER OCH VILLOR, FEBRUARI 2025

Region	Bostadsrätter		Villor	
	1 mån	12 mån	1 mån	12 mån
Riket	-0,4%	+4,9%	+0,6%	+3,1%
Stor-Stockholm	±0,0%	+5,4%	+0,5%	+4,8%
Stor-Göteborg	-1,0%	+3,8%	+1,6%	+4,4%
Stor-Malmö	-0,7%	+5,3%	+0,2%	+5,9%

Källa: Svensk Mäklarstatistik. 11

Handeln i Sverige

Stegvis återhämtning att vänta för detaljhandeln

Försiktiga hushåll förlänger handelns återhämtning

Stegvis återhämtning att vänta för detaljhandeln

- Handelsåret 2024 inleddes blygsamt men svenskarnas ekonomi förbättrades gradvis under årets gång. Ett mer stabilt ekonomiskt läge och sjunkande räntor bidrog till att trycket på hushållens ekonomi började lätta. Trots det fortsatte hushållen att hålla igen på inköpen, i synnerhet i de kapitalkrävande branscherna.
- Köphögtiderna under senhösten och vintern gjorde ändå att 2024 avslutades mer positivt än väntat. Sett till helåret innebar det att detaljhandeln växte med 1,0 procent i fasta priser och 2,0 procent i löpande priser.
- Hushållens försiktiga inställning har haft en dämpande effekt på handeln och återhämtningen som nu har påbörjats förväntas fortsätta gradvis i takt med att reallöner och disponibel inkomst ökar.

Detaljhandelsprognosen för 2025 uppgår till 4,0 procent i löpande priser och sänks från 2,5 procent till 2,0 i fasta priser. För 2026 höjs prognosen i löpande priser till 3,0 procent medan prognosen i fasta priser ligger kvar vid 1,5 procent

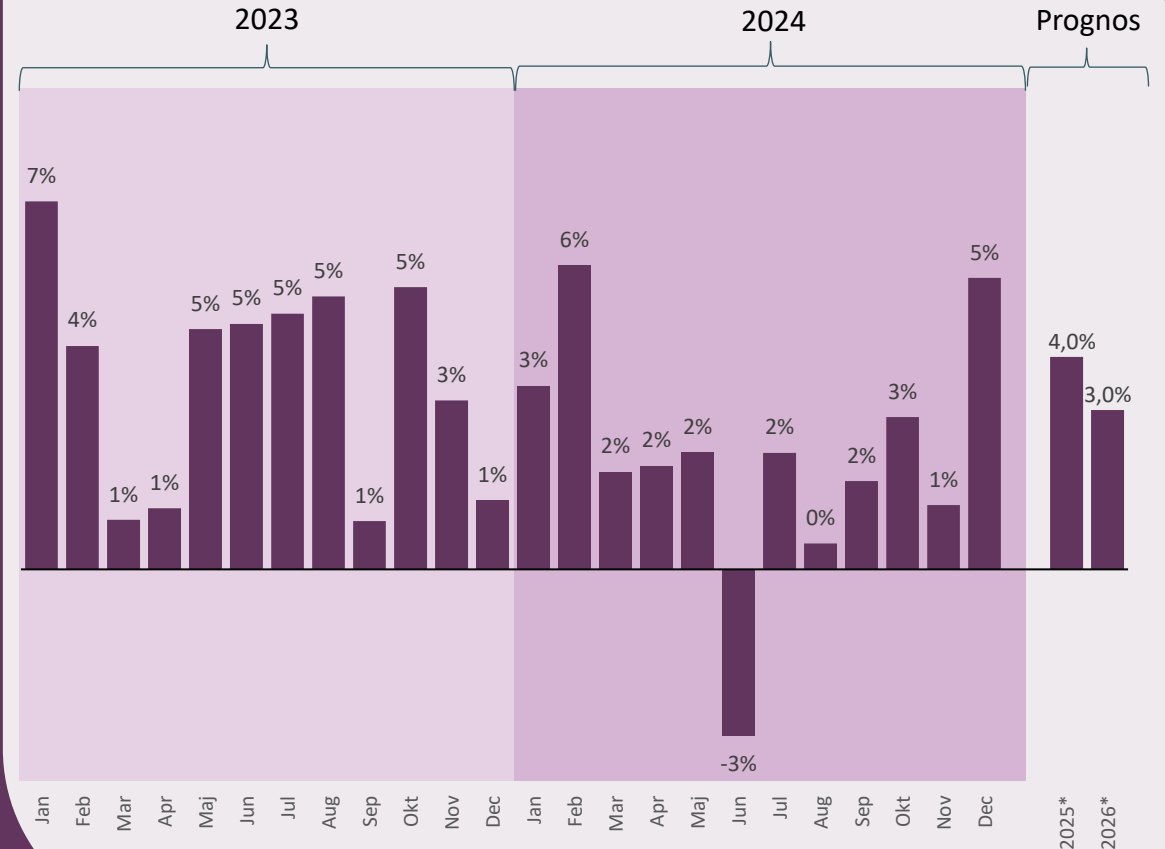
- Ett konsumentbeteende som har förstärkts av lågkonjunkturen är att konsumenterna prioriterar behovsstyrda inköp. HUI bedömer att detta tillsammans med prisjämförelser kommer att prägla handeln även under 2025.
- HUI spår att prisutvecklingen i detaljhandeln kommer att vara omkring två procent under 2025 och cirka 1,5 procent för 2026. Tillväxten framgent kommer att drivas av såväl ökade försäljningsvolymerna som något högre priser.

Detaljhandeln

	Löpande priser	Fasta priser
2025	+4,0	+2,0
2026	+3,0	+1,5

DIAGRAM 9. STARK ÅTERHÄMTNING FÖR DETALJHANDELN I DECEMBER

Detaljhandelns försäljningstillväxt, procentuell förändring jämfört med samma månad föregående år, löpande priser

Källa: SCB, Handelsfakta.se, prognoser från HUI.

Inflationsoro utmanar dagligvaruhandeln

Dagligvaruhandeln är inte längre enbart inflationsdriven

- Under 2024 växte dagligvaruhandeln i både löpande och fasta priser. Försäljningsvolymerna ökade i takt med att inflationen stabiliserades. Detta tyder på att konsumenterna har anpassat sig till den högre prisnivån.
- Dagligvaruhandeln är en av de branscher inom detaljhandeln med lägst e-handelsandel, på drygt 4 procent. E-handeln fick en skjuts under pandemin men har sedan dess fallit tillbaka något, och dagligvaruhandeln kämpar fortfarande med att finna lönsamhet i e-handelskonceptet.
- Andelen ekologiskt i svenskarnas varukorgar har fortsatt att minska i takt med att konsumenternas köpkraft har pressats. Ekologiskt utgjorde 3,9 procent av den totala livsmedelsförsäljningen 2024, enligt Dagligvaruindex Årsrapport 2024.

Osäkerhet i omvärlden skapar oro i leden för handlarna

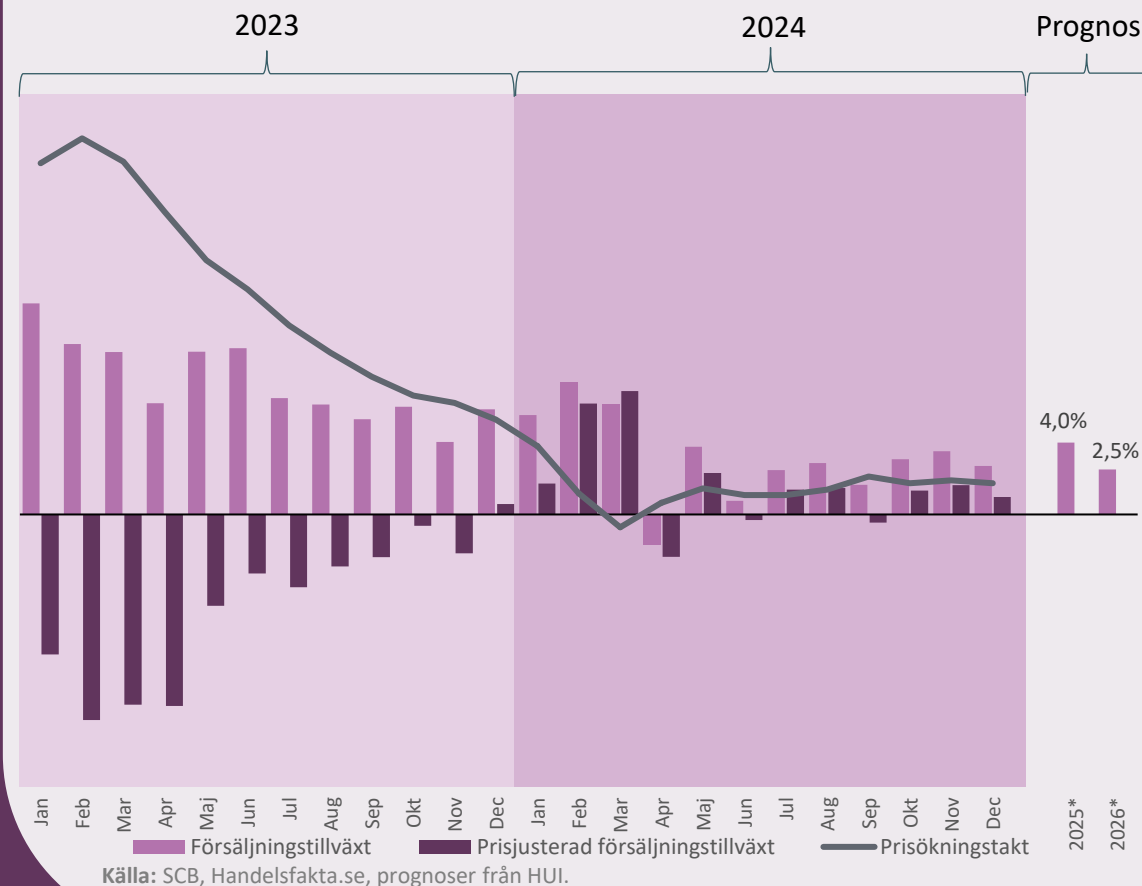
- Under inledningen av 2025 har dagligvaruhandeln präglats av inflationsoro, orsakad av fortsatt global osäkerhet, klimatförändringar och störningar i handelsflöden. Fenomenet är inte unikt för Sverige, utan matprisinflationen följer samma mönster som i övriga Europa.
- Att hushållens köpkraft stärks är positivt för branschen, men orosmolnen kvarstår kring de externa faktorer som riskerar driva upp inflationen ytterligare, vilket skulle sätta ny press på både handlare och hushåll.
- Under 2025 bedömer HUI att prisökningarna i dagligvaruhandeln kommer att ligga på omkring 2,5 procent. Detta förklarar att försäljningen spås växa med 4,0 procent i löpande priser.
- HUI spår att konsumenternas prismedvetenhet hänger kvar och dagligvaruhandelns lågpris-segment spås fortsätta växa framöver.

Dagligvaruhandeln

	Löpande priser	Fasta priser
2025	+4,0	+1,5
2026	+2,5	+1,5

DIAGRAM 10. STABILISERAD FÖRSÄLJNINGSTILLVÄXT I DAGLIGVARUHANDELN

Dagligvaruhandelns försäljning i löpande priser och prisökningstakt för livsmedel samt alkoholfria drycker. Procentuell förändring jämfört med samma månad föregående år

Sällanköpsvaruhandelns framtid ljusnar

Prenumerera för att låsa upp

DIAGRAM 11. POSITIV UTVECKLING FÖR SEX AV TIO BRANSCHER

Försäljning och procentuell förändring för sällanköpvaruhandelns delbranscher under det fjärde kvartalet 2024 jämfört med samma kvartal föregående år, löpande priser

Prenumerera för att låsa upp

Varmt väder tynger sporthandeln

Prenumerera för att låsa upp

DIAGRAM 12. SPORT- OCH KLÄDHANDELN AVSLUTADE ÅRET POSITIVT

Procentuell förändring jämfört med samma period föregående år, löpande priser

Prenumerera för att låsa upp

Långsam ljusning att vänta i de hemrelaterade branscherna

Prenumerera för att låsa upp

DIAGRAM 13. HEMBRANSCHERNA AVSLUTADE 2024 POSITIVT

Procentuell förändring jämfört med samma period föregående år, löpande priser

Prenumerera för att låsa upp

Fortsatt tillväxt för apotek och handel med brett sortiment

Prenumerera för att låsa upp

DIAGRAM 14. APOTEK OCH HANDEL MED BRETT SORTIMENT VÄXER VIDARE
Procentuell förändring jämfört med samma period föregående år, löpande priser

Prenumerera för att låsa upp

Prognoser för detaljhandeln 2025-2026

DIAGRAM 15. PROGNOSE FÖR DETALJHANDELN 2025-2026

Procentuell förändring jämfört med samma period föregående år, löpande priser

Prenumerera för att låsa upp

Total detaljhandel (exkl. Systembolaget)	Dagligvaruhandel (exkl. Systembolaget)	Sällanköps- varuhandel	Bygg-, järn- och färghandel	Elektronik- och vitvaruhandel	Möbel- och heminredningshandel	Kläd- och skohandel	Sport- och fritidshandel	Apotekshandel	Handel med brett sortiment

Källa: Prognoser från HUI.

Prognoser för detaljhandeln 2025-2026

TABELL 3. PROGNOSE FÖR DETALJHANDELN

Bransch	Utfall 2024		Prognos 2025		Prognos 2026	
	Mdkr	Löpande priser	Löpande priser	Fasta priser	Löpande priser	Fasta priser
Total detaljhandel (exklusive Systembolaget)	Prenumerera för att låsa upp					
Dagligvaruhandel (exklusive Systembolaget)						
Sällanköpsvaruhandel						
Bygg-, järn- och färghandel						
Elektronik- och vitvaruhandel						
Möbel- och heminredningshandel						
Kläd- och skohandel						
Sport- och fritidshandel						
Apotekshandel						
Handel med brett sortiment						

Prognoserna avser tillväxt i procent jämfört med föregående år för samtliga försäljningskanaler.

Utfallen avser siffror enligt *Detaljhandelns försäljning* från Handelsfakta.se. Detta mått fångar till skillnad från SCB:s Detaljhandelsindex (DHI) inte bara försäljningen för fysiska aktörer utan även för e-handelsaktörer. HUI:s prognoser gäller för både butiksledet och e-handeln, med *Detaljhandelns försäljning* som jämförelseindex. Indexet publiceras med ett kvartals eftersläpning, varför DHI – vars preliminära utfall publiceras med en månads eftersläpning – huvudsakligen refereras till i branschanalyserna, för att möjliggöra en övergripande analys av de senaste månadernas utveckling.

Källa: Detaljhandelns försäljning, Handelsfakta.se, prognoser från HUI. Föregående prognos inom parentes.

Sveriges ekonomi framåt

Återhämtningen förskjuts ytterligare in i 2026

Återhämtningen går trögare än väntat

Positiv BNP-utveckling 2024 men konsumtionen följer inte trenden

- Utfallet för det sista kvartalet 2024 var något starkare än vad som tidigare förutspåts. Inflationen kom ned till stabila nivåer, Riksbanken sänkte styrräntan ytterligare och BNP-tillväxten blev 1,0 procent för helåret, vilket är en indikation på att ekonomin börjar stabiliseras.
- Trots positiva signaler har konsumtionen dock varit fortsatt svag. Räntesänkningarna har inte haft väntad effekt på varken privat eller offentlig konsumtion. Den svaga konsumtionen innebär att prognosläget, trots ett något starkare BNP-utfall än väntat under det fjärde kvartalet, i stort sett är oförändrat sedan hösten och återhämtningen går långsammare än vad som tidigare förutspåts. Prognosen för BNP skruvas därmed ned till 2,0 procent för 2025.

Fortsatt oroande utveckling på den svenska arbetsmarknaden

- Arbetslösheten biter sig kvar på en hög nivå och har ännu inte visat några tecken på en minskning. Fortsatt tufft är det även för det svenska näringslivet där konkurserna har ökat under de senaste åren. Statistik från UC visar dock att konkurserna var färre under de första månaderna 2025 än under motsvarande period 2024, vilket kan vara en indikation på att läger stabiliseras under året.
- För att en återgång till mer normala nivåer på arbetsmarknaden ska bli möjlig krävs bland annat en ökad konsumtion, något som inte ser ut att ske inom en snar framtid. Prognosen för hushållens konsumtion skruvas ned till 2,6 procent medan prognosen för arbetslöshet skruvas upp till 8,6 procent för 2025.

Osäkert omvärldsläge skjuter upp återhämtningen för svensk ekonomi till 2026

- Det osäkra omvärldsläget fortsätter att hämma den ekonomiska återhämtningen, vilket skapar försiktighet bland både företag och hushåll. Detta bidrar till att den ekonomiska återhämtningen skjuts ytterligare in i 2026.

TABELL 4. DEN SVENSKA FÖRSÖRJNINGSBALANSEN 2024-2026

Prenumerera för att låsa upp

Prognoser för den svenska ekonomin 2025-2026

DIAGRAM 16. PROGNOSE FÖR DEN SVENSKA FÖRSÖRJNINGSBALANSEN 2025-2026

Procentuell förändring jämfört med samma period föregående år*. För nationalräkenskaperna avses fasta priser

Prenumerera för att låsa upp

Hushållens konsumtion %	Offentlig konsumtion %	Fasta brutto- investeringar %	Export %	Import %	BNP %	KPI- årstakt %	KPIF-årstakt %	Styrränta %	Arbets- löshet %	Real disponibel inkomst %

Källa: Prognoser 2025-2026, HUI. *För styrränta och arbetslöshet avses faktiskt procentuellt värde.

Åtstramad penningpolitik skapar osäkerhet för hushållen

Prenumerera för att låsa upp

DIAGRAM 17. DEN DISPONIBLA INKOMSTEN ÖKAR NÄR STYRRÄNTAN MINSKAR

Räkneexemplet nedan illustrerar hur det genomsnittliga svenska hushållets räntekostnader minskar i paritet till styrräntan. Ett genomsnittligt bolån för en bostadsrätt uppgår till cirka 1 600 000 kronor. Den genomsnittliga listräntan för rörliga bolån med 3-månaders bindningstid var 0,73 procentenheter högre än styrräntan under 2024. Motsvarande siffra för fasta lån med mellan 1-5 års bindningstid var 0,46 procentenheter lägre än styrräntan

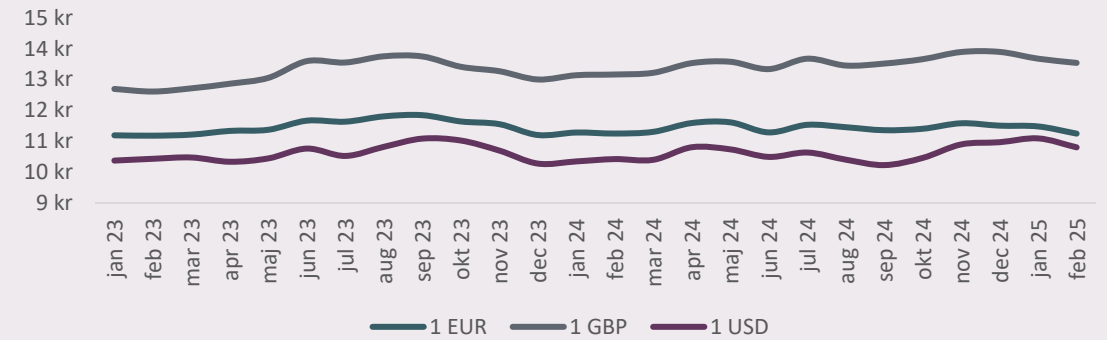
Prenumerera för att låsa upp

Valutakursförändringar gynnar svensk ekonomi

Prenumerera för att låsa upp

DIAGRAM 18. DEN SVENSKA KRONANS NEGATIVA TREND AVSTANNAR

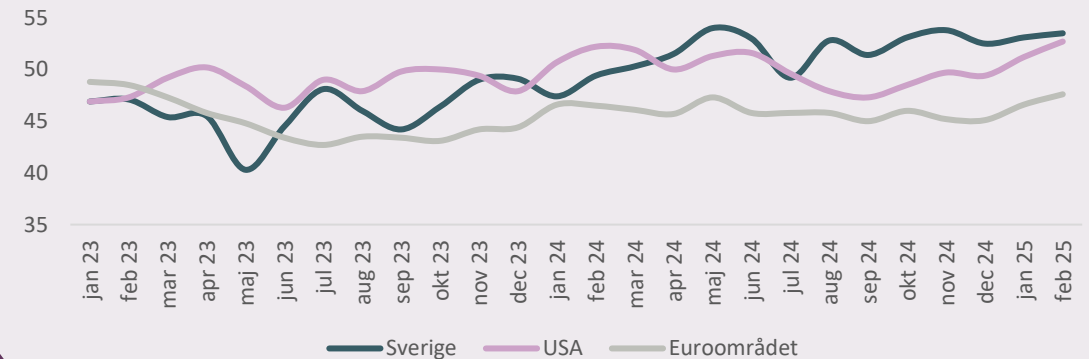
Den svenska kronan i relation till den amerikanska dollarn, det brittiska pundet och euron januari 2023 - mars 2025

Källa: Sveriges Riksbank.

DIAGRAM 19. SVERIGES INKÖPSCHEFSINDEX FORTSÄTTER ATT ÖKA

Inköpschefsindex för Sverige, USA och Euroområdet januari 2023-februari 2025

Källa: Swedbank/Silf.

Tema: Åldrande befolkning

Från överbefolkning till befolkningskris – en ny global utmaning

Demografisk förändring får konsekvenser både nationellt och globalt

Från överbefolkning till befolkningskris

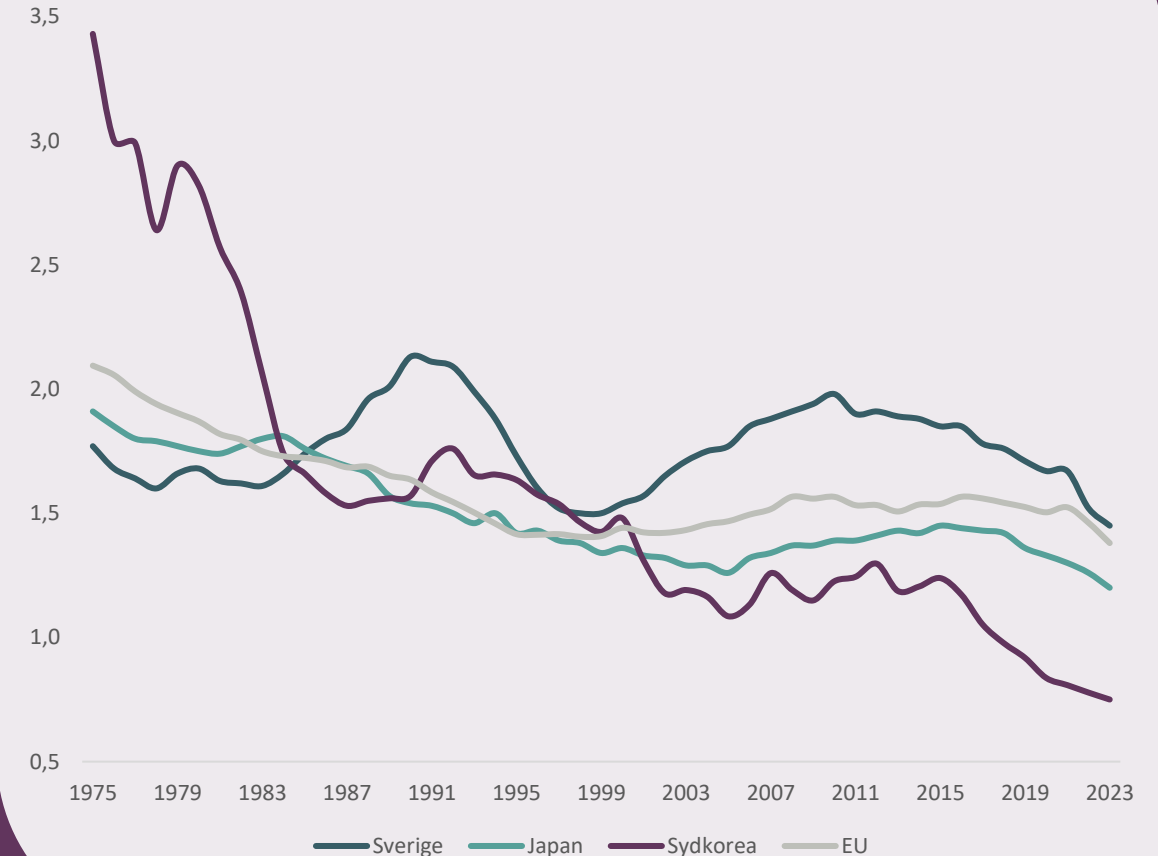
- Sedan 1960 har världens befolkning vuxit med drygt fem miljarder människor. Oron för överbefolkning har länge varit en punkt på agendan, men nu står världen inför en ny utmaning – en åldrande befolkning.
- Den globala befolkningstillväxten har avtagit alltsedan 1970-talet och 2023 hade Sverige den svagaste befolkningsökningen på över 20 år. Detta förklaras till stor del av fallande födelsetal och förändrade migrationsmönster.
- Antalet födda barn per kvinna i Sverige har minskat med 15 procent under de senaste 20 åren. Tidigare låga födelsetal har delvis förklarats av ekonomiska kriser och att en större andel kvinnor studerat på eftergymnasial nivå samt arbetat i större utsträckning än tidigare, vilket har fördröjt barnafödandet enligt SCB. 2023 var barnafödandet rekordlåg och under 2024 nåddes en ny lägsta nivå i antal födda barn per kvinna.

Åldrande befolkning i hela världen

- En åldrande befolkning är ett globalt fenomen som främst påverkar Europa och Östasien.
- Födelsetalen inom Euroområdet sjunker och den långsiktiga ekonomiska hållbarheten hotas av generösa pensionssystem och sjukvårdsutgifter. Fenomenet riskerar pressa upp välfärdsutgifterna och ned tillväxten. Många länder har betydande pensionsskulder och dessa väntas öka ytterligare i takt med att befolkningen åldras.
- Både Japan och Sydkorea brottas med problem kopplade till demografiska förändringar. Ländernas regeringar har försökt påverka de rekordlåga födelsetalen med hjälp av bidrag och skattelättnader, men utan framgång.

DIAGRAM 20. FÖDELSETALEN SJUNKER

Det genomsnittliga antalet barn som föds per kvinna varje år, 1975-2023

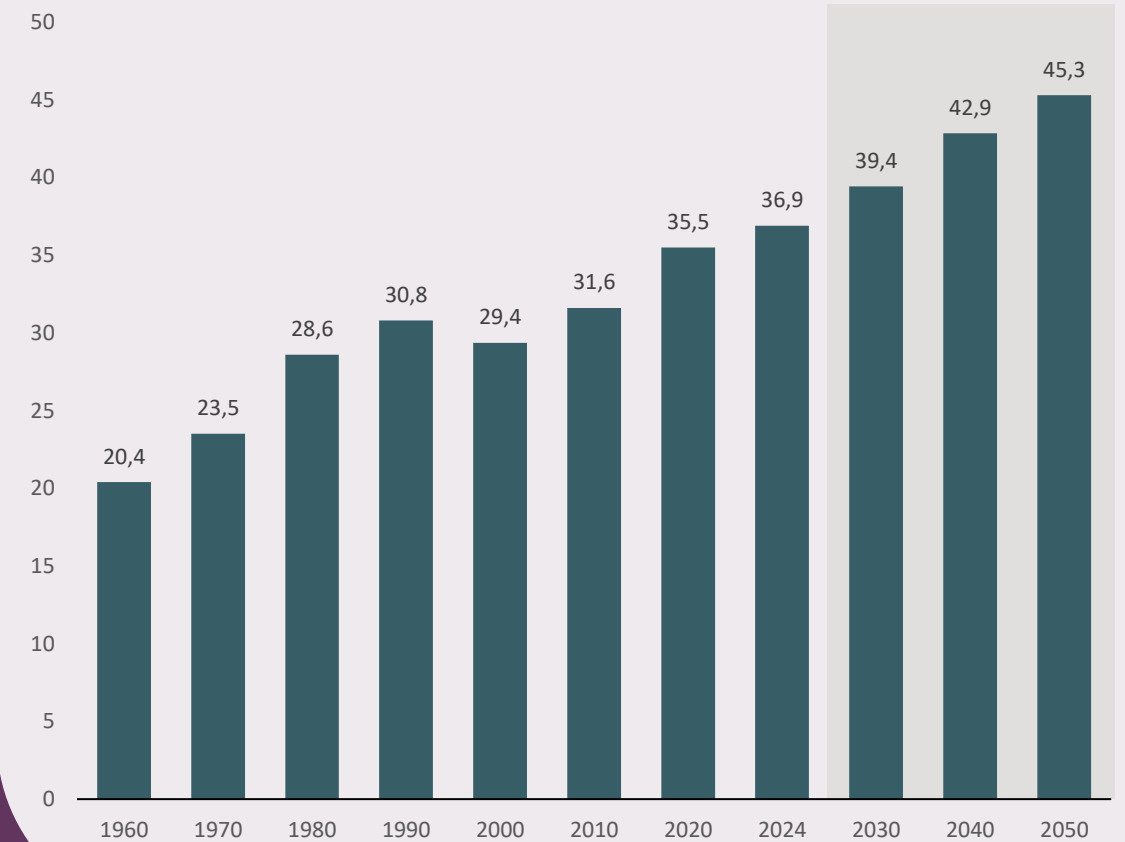
Källa: Världsbanken.

En åldrande befolkning – färre måste försörja fler

Prenumerera för att låsa upp

DIAGRAM 21. FÖRSÖRJNINGSKVOTEN FÖRVÄNTAS ÖKA

Försörjningskvoten från äldre visar i antal hur många personer i pensionsålder (65+ år) det finns per 100 personer i arbetsför ålder (20-64 år). Prognos från 2030 enligt SCB:s befolkningsframskrivning

Källa: SCB.

Demografiska förändringar påverkar handeln

Prenumerera för att låsa upp

DIAGRAM 22. GAPET MELLAN UNGA OCH ÄLDRE VÄNTAS VÄXA

Andel av befolkningen mellan 0-14 år respektive 65+ år i Sverige, prognos enligt SCB:s befolkningsframskrivning från 2025 och framåt

Prenumerera för att låsa upp

Samhällsförändringar och framtidens befolkningsutveckling

Prenumerera för att låsa upp

DIAGRAM 23. STORA SKILLNADER I GENERATIONERNAS DIGITALA KÖPVANOR

Vanligaste butikstypen att handla i för olika åldersgrupper 2023, avser procentuell andel

Prenumerera för att låsa upp

Handeln i Norden

Utebliven räntesänkning i Norge trots stabil inflation

Nordisk detaljhandel visar tecken på återhämtning

Nordisk detaljhandel fortsätter att växa

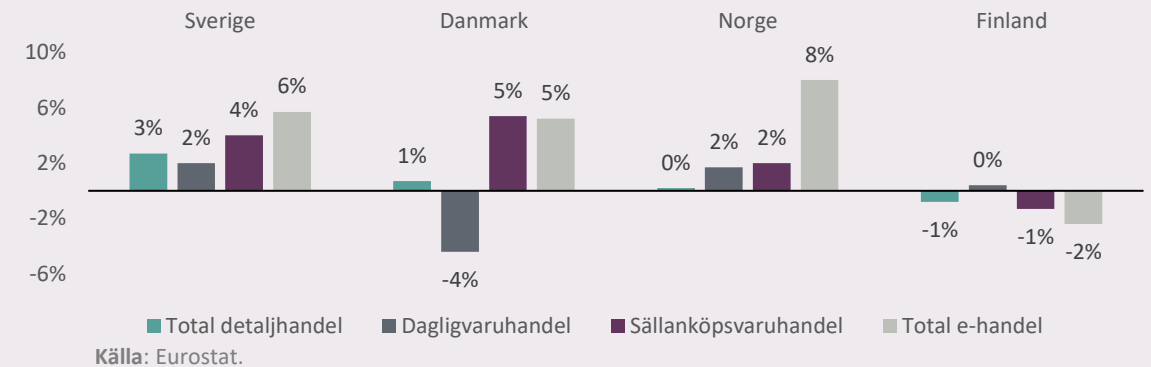
- Den totala detaljhandeln i Norden uppvisade en svag tillväxt under det fjärde kvartalet 2024, jämfört med samma period 2023. Sverige och Norge hade en positiv utveckling i samtliga delbranscher, medan Finland gick in i 2025 med en fortsatt negativ trend inom detaljhandeln.
- I Danmark minskade dagligvaruhandeln med 4 procent under det fjärde kvartalet, jämfört med samma period 2023. Ett fortsatt lågt konsumentförtroende och kvarvarande effekter från de stora prisökningarna 2022 påverkar de danska hushållens köpbeteende.
- E-handeln uppvisade en stark tillväxt och en ökad försäljningsvolym i Sverige, Danmark och Norge, enligt statistik från Eurostat.

Återhämtning i sikte

- Den svenska återhämtningen är på ingång. Hushållens konsumtion ökar, försäljningsvolymen i detaljhandeln stiger långsamt och arbetslösheten väntas minska till sommaren.
- I Danmark väntas stigande reallöner, en stark sysselsättningstillväxt och lägre bolåneräntor stimulera hushållens konsumtion. En stor utmaning är att osäkerheten kring USA:s intresse för Grönland samt potentiella amerikanska tullar riskerar att påverka den danska ekonomin.
- I Norge återhämtar sig hushållens konsumtion gradvis och räntesänkningar förväntas under året. Kraftigt fallande bostadsinvesteringar dämpar dock den övergripande ekonomiska tillväxten.
- Finland avslutade 2024 med en negativ BNP-utveckling. På grund av en fortsatt svag arbetsmarknad förväntas återhämtningen komma senare i Finland än i de övriga nordiska länderna.

DIAGRAM 24. NORDISK DETALJHANDEL PÅ UPPGÅNG

Detaljhandelsutveckling i procent under det fjärde kvartalet 2024 jämfört med samma period föregående år. Avser försäljningsvolym, kalenderjusterade tal

TABELL 5. POSITIV BNP-UTVECKLING VÄNTAS UNDER 2025

Nordisk BNP-tillväxt, faktisk och prognos, årlig procentuell förändring

Land	2024	2025	2026
Sverige*	1,0%	2,0%	2,4%
Danmark	2,8%	2,6%	3,0%
Norge	2,3%	2,2%	1,1%
Finland	-0,3%	1,5%	1,8%

*Prognos HUI.

Källa: HUI Research, SEB Nordic Outlook februari 2025.

Inflationen i Norden stabiliseras, men räntestrategierna skiljer sig åt

Prenumerera för att låsa upp

DIAGRAM 25. INFLATIONEN GÅR MOT NORMALNIVÅER
KPI, procentuell förändring jämfört med samma månad föregående år

Prenumerera för att låsa upp

Gränshandel och tullhot – på tapeten även i Norden

Prenumerera för att låsa upp

TABELL 6. DOMINERANDE VARUGRUPPER I GRÄNSHANDELN 2024

Avser total norsk gränshandel. Tillväxt jämfört med 2023

Prenumerera för att låsa upp

Handeln globalt

President Trump skakar om handeln och ökar osäkerheten

Handelskonflikt och geopolitik gör framtiden osäker

President Trumps tullhöjningar inleder en ny fas i handelskonflikten

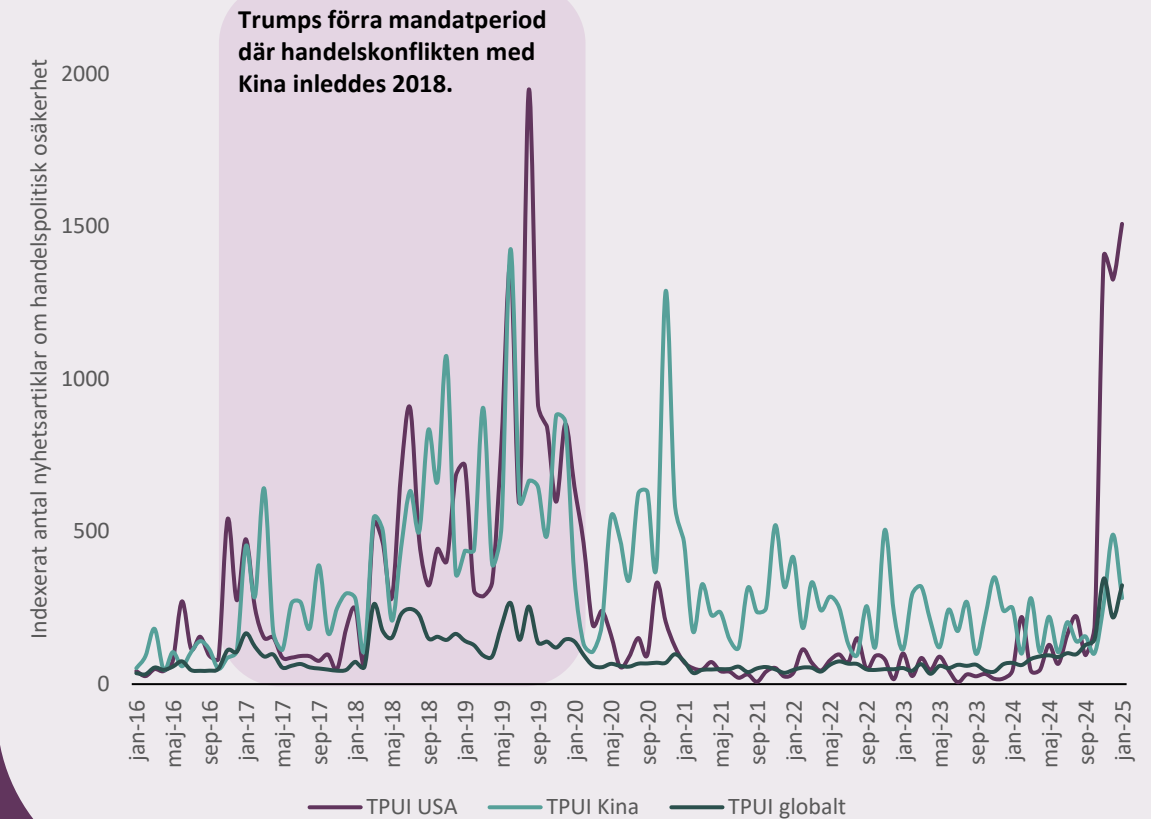
- Inledningen av året har präglats av Trump-administrationens höjda tullar, främst riktade mot Kanada, Mexiko och den geopolitiska rivalen Kina.
- Kina har svarat USA med tullar på kol, naturgas, råolja och lantbruksmaskiner samt begränsat exporten av kritiska metaller, vilket hotar den högteknologiska industrin.
- Trade Policy Uncertainty Index (TPUI) mäter handelspolitisk osäkerhet genom att räkna hur ofta termer relaterade till handelspolitik och osäkerhet förekommer tillsammans i stora dagstidningar. Tidigare toppar sammanfaller med Trumps förra mandatperiod och handelskriget med Kina. I januari steg TPUI för USA till den högsta nivån sedan 2019, medan TPUI globalt nådde rekordnivå.
- Den höga noteringen visar på att Trumps politik och retorik bidrar till osäkerhet bland annat när det gäller handel. Fortsatt hög osäkerhet i handeln är därför att vänta under hans nuvarande mandatperiod.
- Samtidigt har Trump initierat samtal med Ryssland om kriget i Ukraina och efter det att förhandlingarna mellan Trump och president Zelenskyj kollapsade den 28 februari hotar USA att pausa stödet till Ukraina. Den ökade spänningen i Ukraina-frågan adderar ytterligare en dimension av geopolitisk osäkerhet, särskilt för EU. Osäkerheten kring handelspolitiken och de diplomatiska förhandlingarna riskerar att minska investeringarna och störa handelsflödena.

EU undslipper inte handelskonflikten

- Omfattningen av USA:s tullar mot EU är ännu oklar men tullar på 25 procent är planerade, enligt Trump. EU är redo att svara kraftfullt och snabbt.
- Handelshindren och omdirigeringen av handel kan påverka leveranskedjorna och den växande osäkerheten kan påverka investeringsviljan och dämpa tillväxten i EU. Detta sker i ett för EU politiskt och ekonomiskt känsligt läge.

DIAGRAM 28. HÖGSTA TPUI FÖR USA SEDAN TRUMPS TIDIGARE PRESIDENTSKAP

Historiskt Trade Policy Uncertainty Index (TPUI) för USA, Kina och globalt. 2016-2025

Källa: Economic Policy Uncertainty.

Oviss ekonomisk framtid för Tyskland

Politisk instabilitet i skuggan av ekonomisk inbromsning

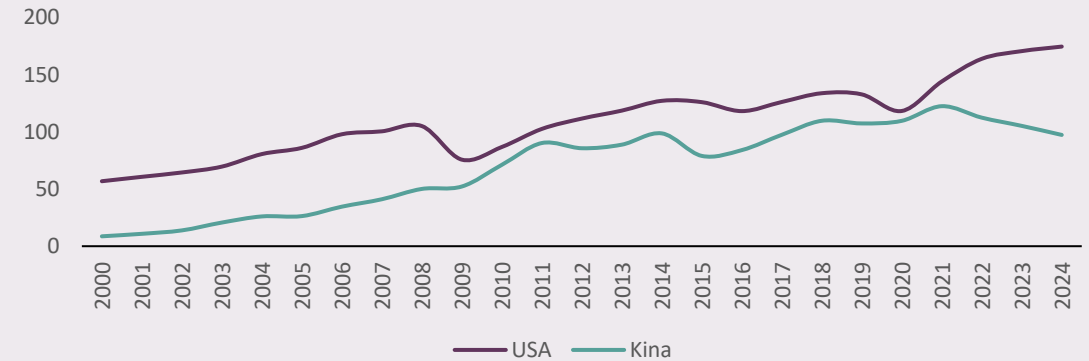
- USA är Tysklands största exportdestination och Kina är Tysklands största importkälla. Den upptrappade handelskonflikten mellan USA och Kina och den globala instabiliteten riskerar därför att försvaga den tyska exportindustrin, vilket sker samtidigt som landet upplever politisk och ekonomisk instabilitet.
- En regeringskris utlöstes i Tyskland i november och efter det att Olaf Scholz förlorade förtroendeomröstningen i december utlyste president Steinmeier nyval till den 23 februari. Som väntat blev CDU största parti, följt av AFD.
- Parallellt med valet försämras de ekonomiska utsikterna. I januari reviderade IMF ner Tysklands förväntade BNP-tillväxt, från 0,8 till 0,3 procent år 2025. Som EU:s största ekonomi påverkas landet av den bredare ekonomiska inbromsningen i Euroområdet, men även av interna strukturella utmaningar.
- Energikrisen som följt av beroendet av rysk gas och den tyska bilindustrins tröga omställning har pressat konkurrenskraften. Samtidigt har Kina stärkt sin position inom fordonsindustrin, vilket ökar pressen ytterligare. Detta är några av orsakerna till Tysklands ekonomiska inbromsning.

Tysk ekonomisk framgång är också en framgång för Sverige

- Tyskland är Sveriges största handelspartner. Hela tio procent av den svenska exporten går till Tyskland, vilket gör att Tysklands ekonomiska utveckling är viktig för svensk industri. Bland de viktigaste svenska exportvarorna till Tyskland finns papper och pappersmassa, maskiner och maskinteknik. En försvagad tysk ekonomi dämpar svensk export och tillväxt, särskilt inom fordons- och verkstadsindustrin.
- Den nya tyska regeringens förmåga att genomföra tillväxtreformer kommer att bli avgörande för Sveriges och EU:s framtida ekonomi. Lyckas regeringen kan den tyska efterfrågan på svenska varor och tjänster komma att öka.

DIAGRAM 29. MINSKAD TYSK EXPORT TILL KINA OCH ÖKAD TILL USA

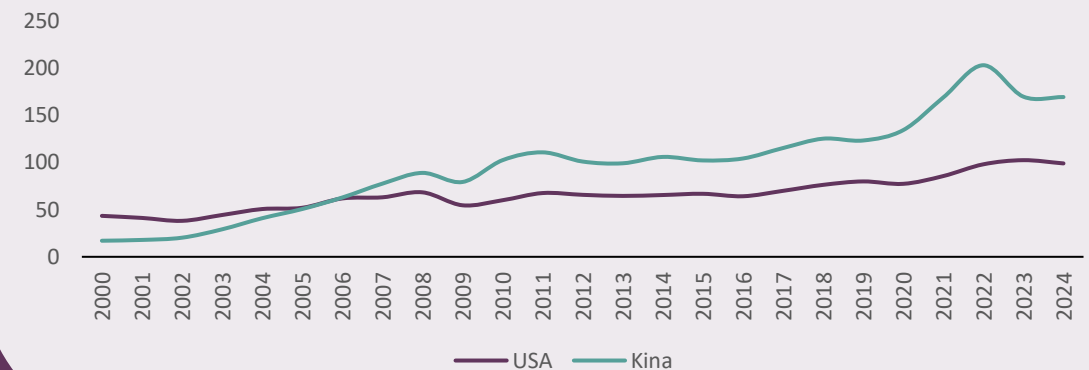
Värdet av tysk export till USA och Kina mellan 2000 och 2024, miljarder dollar

Källa: Destatis.

DIAGRAM 30. ÖKAD KINESISK DOMINANS I TYSKLANDS IMPORT

Värdet av tysk import från USA och Kina mellan 2000 och 2024, miljarder dollar

Källa: Destatis.

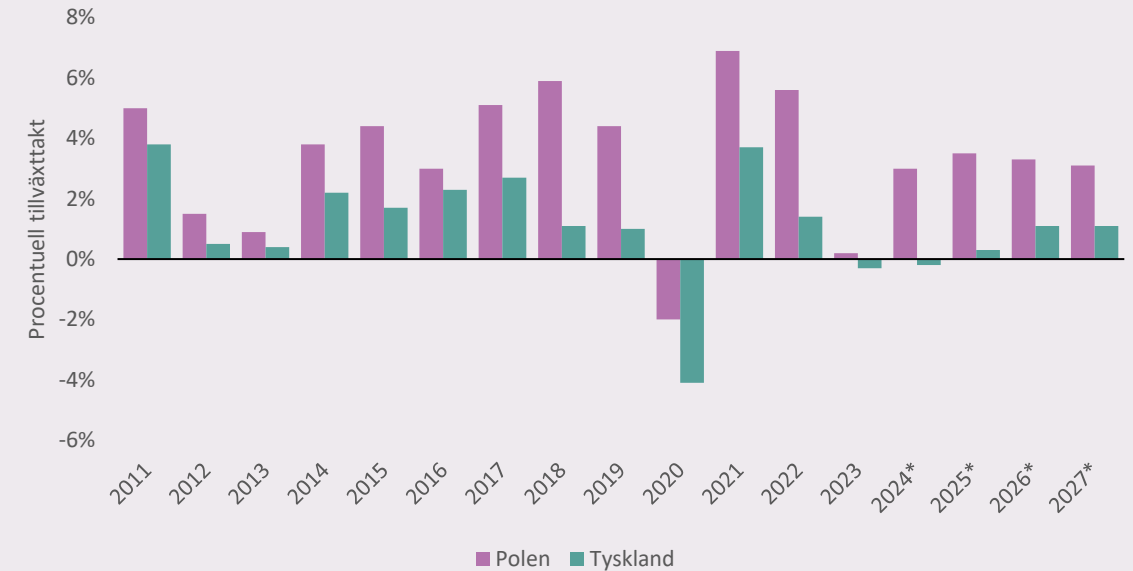
Skifte i EU:s yttre och inre handel

Prenumerera för att låsa upp

DIAGRAM 31. POLEN HAR HAFT EN HÖGRE TILLVÄXT ÄN TYSKLAND

Faktisk och prognostiserad real BNP-tillväxt för Polen och Tyskland mellan 2011 och 2027.

*Prognostiserad tillväxt

Under perioden 1992-2020 hade Polen en oavbruten ekonomisk tillväxt

Sedan 2014 har den svenska exporten till Polen ökat med 140%

Källa: IMF och Kommerskollegium.

Är ni intresserade av att prenumerera på Detaljhandelns konjunkturrapport eller önskar boka en föreläsning på temat går det bra att höra av sig till oss på HUI via kontaktinformationen nedan.

Kontakt

William Lindquist

Tel: 073-835 01 02

william.lindquist@hui.se